

Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

Staatssecretaris

**Directoraat Generaal
Langdurige Zorg**
Directie Zorgverzekeringen
Team Beleid C

Ontworpen door
(10)(2e)

Senior beleidsmedewerker

T (10)(2e)
(10)(2e) @minvws.nl

nota

(ter voorbereiding van een overleg)

Datum
27 mei 2020

Zaaknummer
205775

Bijlage(n)
-

Betreft PO (10)(2e)
Vergaderdatum en -tijd 2 juni 2020 15:00
Vergaderplaats Webex meeting

Paraaf directeur

1 Aanleiding en doel overleg

Periodiek overleg: stand van zaken Brede Schuldenaanpak en gerelateerde onderwerpen/activiteiten.

2 Deelnemers overleg

(1 (10)(2e) (10)(2e) (Z), (10)(2e) (DMO)

3 Te bespreken punten

- Voortgang(srapportage) Brede Schuldenaanpak: algemeen beeld en wijzigingen brief naar aanleiding van reactie Staatssecretaris VWS.
- Vervolg rapport van de 'Tijdelijk Werkgroep Sociale Impact van het Coronavirus' (voorzitter (10)(2e) (10)(2e)).
- Stand van zaken challenge.
- Wvttk

4 Advies en toelichting

Kamerbrief 'voortgangsrapportage brede schuldenaanpak'

In de brief is de volgende passage toegevoegd:

"Ook in andere programma's van dit kabinet wordt gewerkt aan maatregelen, zoals voor de groep dak- en thuislozen. Ik noem ik enkele belangrijke ontwikkelingen. De staatssecretaris van VWS, de minister van BZK en ik hebben op – juni 2020 uw "Kamer geïnformeerd over *Een (t)huis, een toekomst*; een plan

van aanpak om het aantal dak- en thuisloze mensen fors terug te dringen. Onder andere door een snelle doorstroom naar een passende woonplek met maatwerk begeleiding. Vanwege de schuldenproblematiek ben ik daar nauw bij betrokken.

Directoraat Generaal
Langdurige Zorg
Directie Zorgverzekerings
Team Beleid C

Ook in het Actieprogramma dak- en thuisloze jongeren worden veel initiatieven ontplooid. De staatssecretaris van VWS en ik hebben Divosa opdracht verleend om in de 14 pilotgemeenten nader uit te werken hoe gemeenten binnen de grenzen van de Participatiewet meer maatwerk kunnen bieden aan deze groep."

Zaaknummer
205775

Vervolg rapport 'Tijdelijk Werkgroep Sociale Impact van het Coronavirus'

Het rapport van de 'Tijdelijk Werkgroep Sociale Impact van het Coronavirus' is gericht op 1) het verzachten van de effecten van de crisis op kwetsbare burgers en 2) de versterking van de sociale stabiliteit en veerkracht in gemeenten. Voorzitter ^{(10)/2e} ^{(10)/2e}. De SG VWS heeft naar aanleiding van dit rapport een interdepartementaal bestuurlijk overleg georganiseerd en gevraagd om thema's die kunnen worden versneld/geïntensiveerd. VWS heeft als deelnemer aan de brede schuldenaanpak ook input geleverd op het thema schulden.

Tijdens het bestuurlijk overleg 20 mei zijn benadrukt:

- het jongerenperspectief (reeds veel aandacht met Gelijke kansen alliantie, Jongeren met een afstand tot de arbeidsmarkt (IBO));
- initiatieven rond de nieuwe wijkaanpak verstevigen (maatwerk);
- het armoede beleid in de noodpakketten en in bijv. het Breed Offensief;
- verstevigen en versnellen enkele onderdelen Brede Schuldenaanpak
- er komt een 2-pager voor de 5-hoek rond NLeertdoor;
- kindermishandeling en huiselijk geweld heeft extra aandacht.

Algemene reactie vanuit VWS armoede en schulden: De te verwachten armoedeval, stijgende schuldenproblematiek en toenemende multiproblematiek (met aanpalende problemen als lonkende criminalisering en huiselijk geweld) vraagt om doorbraken. Nieuwe structuren zijn niet nodig, maar duidelijke uitgesproken bestuurlijke opdrachten, mandaat, vrijmaken van FTE, interdepartementale herkenbare coördinatiepunten wel.

Korte probleem analyse schuldenproblematiek:

- **Gedecentraliseerde verantwoordelijkheden; (kwaliteit) aanpak gemeenten verschilt.** Vaak dezelfde gemeenten in beeld bij innovatie en goede voorbeelden, bijv saneringskrediet (bewezen effectief) wordt bij 2/3^e gemeenten niet gebruikt;
- **Bredere kosten/baten vertalen zich niet naar verleggen van geldstromen:** gebrek aan zicht op bredere kosten/baten, teveel redeneren vanuit eilandjes;
- **Uitbreiding uitwisseling en gebruik gegevens verloopt stroef:** stroperige trajecten, vrees bij privacy juristen, fundamentele verschillen in inzicht;
- **Terughoudendheid kwijtschelding:** angst precedent, principieel (met name rond niet-saneerbare schulden), verschuiving incasso naar private schuldeisers, etc.
- **Terughoudendheid bij inzetten ruimte voor maatwerk bij Rijksuitvoerders en gemeenten:** gemis aan bestuurlijke rugdekking, vaardigheden medewerkers, onjuiste interpretatie of onbekendheid wetgeving.

- **Veel aandacht voor voegsignalering en preventie, maar door crisis extra van belang om na signalering snel te kunnen schakelen;** pauzeren incasso en korte lijnen.
- **Afhankelijkheid politiek:** zes belangrijke wetsvoorstellen die op korte termijn nodig zijn doorlopen nog het politieke debat.

Directoraat Generaal
Langdurige Zorg
Directie Zorgverzekeringen
Team Beleid C

Zaaknummer
205775

Suggesties van VWS om te versnellen/op te pakken:

- **Collectief schuldregelen** opschalen en discussie over kwijtschelden; private schuldeisers betrekken/committeren en nadenken over een fonds voor kleine ondernemers;
- **De noodstopprocedure van het CJIB Rijksbreed invoeren;**
- Een **'pauze-knop' incasso** organiseren die voor de start van schuldhulp, maar wel met het perspectief van schuldhulp, ingezet kan worden;
- Financiën zou nadrukkelijker kunnen kijken naar de **zorgplicht van private partijen;**
- Versnelde verkenning van nut, noodzaak, mogelijkheden **gegevensuitwisseling Rijksuitvoerders** onderling en met gemeenten (mede nav stapeling vorderingen);
- Meer **capaciteit voor het programma maatwerk multiprobleem huishoudens** (PMM) (ook jongeren en dak- en thuislozen);

Mogelijkheden bij VWS:

- Handelingsperspectief bieden aan zorgverleners die te maken hebben met cliënten met schuldenproblematiek, maar niet worden toegelaten tot schuldhulp ivm multiproblematiek (zoals verslaving); zorgverleners ondersteunen bij Eerste Hulp Bij Administratie!
- Versneld uitbreiden van aanpakken als 'krachtige basis zorg' om de samenwerking van de huisartsenzorg met het sociale domein in kwetsbare buurten te versterken. De huisarts signaleert en geniet vertrouwen. Belang van warme overdracht bij bijv. schuldenproblematiek.